

Seat No. : _____

AH-127

April-2022

M.A., Sem.-IV

508 : History

(Environmental History of India)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

14 × 3 = 42

1. પર્યાવરણીય પુરાતત્વ વિશે નિબંધ લખો.
2. ભારતીય પર્યાવરણીય દર્શનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ આલોખો.
3. વન-વિનાશ પર વિસ્તારથી નોંધ લખો.
4. સામુદ્રિક પ્રદૂષણ વિષે નોંધ લખો.
5. ગ્રીન હાઉસ વાયુઓના વાતાવરણમાં વધતી કેન્દ્રીકરણની પ્રક્રિયાનું પૃથક્કરણ કરો.
6. વાતાવરણમાં ગ્રીનહાઉસ ગેસની વૃદ્ધિનો ઈતિહાસ તપાસો.
7. વૈશ્વિક ગરમી અને જૈવ વૈવિધ્ય વચ્ચેના સંબંધો સ્પષ્ટ કરો.
8. ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ક્લાઈમેટ ચેન્જ વચ્ચેના સંબંધોનું પૃથક્કરણ કરો.

વિભાગ – II

9. ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ ચાર)

4 × 2 = 8

- (1) જંગલ પૃથ્વીના _____ છે. (કેફસાં, શરીર)
- (2) મેન્ગ્રોવ જંગલો _____ છે. (દરિયાકાંઠાની નાની વનસ્પતિઓ, જમીન પરના જંગલો)
- (3) 'ધો' _____ નો પ્રકાર છે. (અરબી વહાણ, ચીની વહાણ)
- (4) ફોટોસીન્થેસીસ _____ છે. (જીવન બચાવનાર, વૃક્ષ વાવેતર)
- (5) 'એન ઈકોલોજીકલ હિસ્ટ્રી ઓફ ઈન્ડિયા'ના લેખક _____ છે. (રામચન્દ્ર ગુલા, ઈરફાન હબીબ)
- (6) વહાણ બાંધકામનું પરિણામ _____ છે. (વન વિનાશ, સી.એફ.સી. ગેસનો નિકાલ)
- (7) વૃક્ષો વાતાવરણમાંથી _____ દૂર કરે છે. (કાર્બન ડાયોક્સાઈડ, નાઈટ્રોજન)
- (8) દરિયાઈ જૈવ વૈવિધ્ય બાબતે _____ દરિયાઈ ક્ષેત્રો સમૃદ્ધ છે. (સમશીતોષ્ણ કટીબંધીય, ઉષ્ણ કટીબંધીય)

Seat No. : _____

AH-127

April-2022

M.A., Sem.-IV

508 : History

(Environmental History of India)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Part-I

Attempt any **three** questions :

14 × 3 = 42

1. Write an essay on environmental archaeology.
2. Sketch the origin and growth of Indian Environmental philosophy.
3. Write a detailed note on deforestation.
4. Write a note on marine pollution.
5. Analyse the process of increasing atmospheric concentration of Green House Gases.
6. Examine the history of growth of green House gases in the atmosphere.
7. Clarify the relations between global warming and biodiversity.
8. Analyse the relations between global warming and climate change.

Part-II

9. Fill in the blanks (any **four**) :

4 × 2 = 8

- (1) The forest is _____ of earth. (lung, body)
- (2) Mangrove forest is the _____. (coastal forest of smaller trees, terrestrial forest)
- (3) 'Dhow' was a type of _____. (Arabic ship, Chinese ship)
- (4) The photosynthesis is a _____ (Life saving, Tree Plantation)
- (5) _____ is the author of 'An Ecological History of India' (Ram Chandra Guha, Irfan Habib)
- (6) The result of ship building is _____. (deforestation, release of CFC gases)
- (7) The trees remove _____ from the atmosphere. (Carbon dioxide, Nitrogen)
- (8) _____ marine zones are rich in marine biodiversity. (Temperate, Tropical)